

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18C/410/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715215930
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6715215930.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: I. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ž.Á. XXXX/X, XXX XX G., občan SR, o zaplatenie istiny 1.894,73 € s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.894,73 € titulom istiny, sumu 87,47 € titulom úroku do dátumu predčasnej splatnosti úveru, sumu 1,51 € titulom úrokov z omeškania do dátumu predčasnej splatnosti úveru, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny 1.894,73 € a úrokov 87,47 € od 04. 02. 2014 do zaplatenia, ako aj nahraďiť mu trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 113,50 € na účet žalobcu vedený v Prima banke Slovensko, a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, pričom súd p o v o ľ u j e žalovanej uhradiť dlh v splátkach po 20,00 € mesačne, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci až do úplného zaplatenia dlhu, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

Vo zvyšnej časti sa žaloba žalobcu z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajšom súde dňa 24. 11. 2015 žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu čiastku 1.894,73 € spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 26. 10. 2012 uzavrel so žalovanou Úverovú zmluvu, na základe ktorej jej bola poskytnutá suma 2.000,-- €. Žalovaná sa zaviazala úver spolu s dojednaným úrokom splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach do 10. 10. 2022. Žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti a preto bola listom zo dňa 10. 01. 2014 vyzvaná na predčasné splatenie úveru. Dlh pozostával z istiny vo výške 1.894,73 €, úrokov vo výške 87,47 € vyčíslených podľa zmluvnej úrokovej sadzby vo výške 12,9 % ročne do predčasného zosplatnenia úveru, úrokov z omeškania vo výške 1,51 € vyčíslených úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatených splátok platných do predčasného zosplatnenia úveru. Ďalej žalobca žiadal priznanie zmluvného úroku vo výške 12,9 % ročne z nezaplatenej istiny 1.894,73 € od 04. 02. 2014 do zaplatenia, t. j. po zosplatnení úveru ako aj úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny 1.894,73 € a nezaplatených úrokov 87,47 € od 04. 02. 2014 do zaplatenia.

2. Žalobca bol súdom vyzvaný, aby bližšie špecifikoval žalovanú istinu, aby špecifikoval úhrady vykonané odporkyňou a akým spôsobom boli vysporiadané v úverovom vzťahu. Ďalej bol vyzvaný, aby sa vyjadril k posúdeniu uplatnených úrokov z úveru po mimoriadnej splatnosti úveru popri úrokoch z omeškania, čo bolo hodnotené ako nezákonný postup rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 190/2014 zo dňa 30. 06. 2015. Žalovaný písomným podaním - doručené tunajšiemu súde dňa 30. 5. 2016 uviedol, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.000,-- € a do dátumu zosplatnenia uhradila na istine čiastku 105,27 €, na základe čoho bol vyčíslený zostatok istiny vo výške 1.894,73 €. Žalobca uviedol súdu prehľad splátok zo strany žalovanej ako aj spôsob započítania na istine a úrokoch. Poukázal

na to, že bolo dojednané splácanie úveru anuitným spôsobom, t. j. každá splátka úveru zahŕňala v sebe časť splátky istiny a časť splátky úroku. Takýmto spôsobom bol vyčíslený nezaplatený úrok do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 87,47 €. Rovnako bol vyčíslený úrok z omeškania úrokovou sadzbou 8 % ročne za omeškanie so splátkami odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky až do dátumu zosplatnenia úveru. K nároku na úroky po zosplatnení žalobca uviedol, že podľa jeho názoru obchodný úrok patrí veriteľovi do vrátenia požičaných peňažných prostriedkov a nie do splatnosti úveru. Poukázal pri tom na znenie ustanovenia § 502 ods.1, § 503 Obchodného zákonníka a príslušný komentár k Obchodnému zákonníku. Z uvedeného je možné vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Vzhľadom na dispozitívnosť uvedených ustanovení si strany môžu vznik aj zánik povinnosti platiť úroky v Zmluve o úvere dojednať odchyľne. Keďže úrok i úrok z omeškania sú dva odlišné inštitúty. Pri omeškaní dlžníka s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Z ustanovenia § 503 ods.3 Obchodného zákonníka vyplýva povinnosť platenia úrokov za obdobie skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Z uvedeného vyplýva, že je neopodstatnené tvrdenie, aby po zosplatnení úveru veriteľovi neprislúchal nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky. Obchodný zákonník upravuje len moment vzniku nároku veriteľa, ale nie moment jeho zániku. Ak by tak zákonodarca chcel urobiť, nepochybne by tak učinil. Na základe uvedených skutočností má žalobca zato, že úrok z poskytnutého úveru je odplatom za poskytnuté peňažné prostriedky a nárok na túto odplatu trvá od ich poskytnutia až do ich vrátenia.

3. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 14. 06. 2016 a to v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast ospravedlnil a súhlasil, aby súd konal a rozhodol aj v jeho neprítomnosti, čím boli splnené podmienky ustanovenia § 101 ods.2 O. s. p. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

4. Žalovaná na pojednávaní potvrdila, že na základe písomnej zmluvy so žalobcom jej bol poskytnutý úver vo výške 2.000,-- €. Tento spočiatku platila, neskôr sa dostala do finančnej krízy, zostala PN a mala ďalšiu dlžobu. Nastúpila na materskú dovolenku, ktorú ukončila k 30. 05. 2016. Od 01. 06. 2016 je PN a manžel zostal na materskej dovolenke. Je pravdou, že žalobca ju vyzýval na úhradu dlhu a žiadali o zaplatenie celého úveru. Ona žiadala o splátkový kalendár, čo jej nebolo umožnené. Požiadala súd, aby jej bolo povolené zaplatiť dlh v splátkach, ktoré je schopná uhrádzať maximálne po 20,-- € mesačne. Doposiaľ je na PN, zatiaľ nemá žiadne dávky, nevie, aké jej budú do budúcnosti vyplácané. Jej manžel je od 01. 06. 2016 na materskej dovolenke. Je pravdou, že pred nástupom na materskú dovolenku boli obaja zamestnaní, ona následne poberala materské dávky po 580,-- € mesačne, potom rodičovský príspevok po 223,-- € mesačne. Nevedela sa vyjadriť, akú výšku príjmu budú mať toho času v rodine. Bývajú v prenajatom byte, kde sa platí nájomné po 350,-- € mesačne, 40,-- € elektrina mesačne a 15,-- € mesačne plyn. Dcéra je vo veku 14 mesiacov, iné vyživovacie povinnosti nemajú. Okrem toho splácajú ďalšie dlžoby.

5. Sporové strany uzavreli Úverovú zmluvu dňa 26. 10. 2012 (čl. 4-5), predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanej formou splátkového bezúčelového úveru. V bode 1/, 2/ boli dojednané základné podmienky a to výška úveru 2.000,-- €, účel úveru bezúčelový/splatenie záväzkov klienta, úroková sadzba fixná 12,9 % ročne, výška anuitnej splátky po 29,80 € mesačne s termínom splatnosti prvej splátky dňa 12. 11. 2012 v počte splátok 120, so splatnosťou 10-ty deň kalendárneho mesiaca, so splatnosťou úveru 10. 10. 2022. Bola uvedená výška RPMN 15,82 % a priemerná RPMN 19,08 %. Celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť bola vyčíslená na 3.814,80 €. V bode 3/ sa klient zaviazal riadne a včas si plniť svoje záväzky vyplývajúce z úverovej zmluvy, riadne a včas splácať úver a poplatky súvisiace s úverom. V bode 4.1 bolo dojednané, že ak klient neuhradí anuitnú splátku včas, banka má právo na úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nesplatennej splátky až do jej zaplatenia. Podľa bodu 4.2.1, pokiaľ klient poruší alebo nespĺni akýkoľvek záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy, vrátane omeškania v zmysle bodu 4.1, banka je oprávnená žiadať predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom za podmienok uvedených v Úverovej zmluve a VOP. Podľa bodu 4.3, ak klient neuhradí úver v lehote splatnosti úveru, je povinný uhradiť z nesplatennej časti úveru popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania vo výške 8 % ročne a to až do jej zaplatenia. Podľa bodu 3.4.4, klient prehlásil, že pred uzavretím Úverovej zmluvy sa oboznámil s jej súčasťami, so znením Všeobecných obchodných podmienok v časti úvery pre obyvateľstvo ako aj so Sadzobníkom poplatkov, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

6. Podľa Všeobecných obchodných podmienok účinných od 15. 09. 2012 (čl. 8 až 15) na strane 23 v bodoch H a I je upravené omeškanie a iné porušenie povinnosti klienta ako aj predčasné splatenie úveru, kde v písmene I, bod 2 sa uvádza, že v rozhodnutí banky o predčasnej splatnosti bude uvedený deň, ktorý alebo do ktorého má klient splatiť zostatok istiny úveru s príslušenstvom. Deň uvedený v rozhodnutí banky sa automaticky stane novým dňom splatnosti úveru a to bez Dodatku k úverovej zmluve. Listom zo dňa 14. 11. 2013 „druhá upomienka“ bola žalovaná upozornená na omeškanie splátok úveru, pričom bol vyčíslený dlh vo výške 62,99 €. Zároveň bola upozornená, že je povinná zaplatiť aj poplatok za zaslanú upomienku vo výške 15,-- € a bola požiadaná o zaplatenie celkovej dlžnej čiastky 77,99 €. Zároveň bola upozornená, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy môže veriteľ požadovať jednorazové splatenie celej dlžnej sumy. Listom zo dňa 10. 01. 2014 bolo žalovanej oznámené, že napriek upozorneniam neplní podmienky Úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru. Bola upozornená na povinnosť uhradiť žalobcovi celú zostávajúcu sumu úveru vo výške 1.996,86 € spolu s poplatkom za zaslanie výzvy v sume 30,-- €, t. j. celkovo čiastku 2.026,86 € najneskôr do 01. 02. 2014. Ďalej bola upozornená, že dlh sa denne úročí a rastie a presnú výšku dlžnej sumy jej oznámi zamestnanec pobočky na požiadanie v deň zaplatenia.

7. Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 30.04.2014, ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa ods.2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa ods.3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa ods.4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Nemali by byť teda žiadne pochybnosti a žalobca to ani nepopieral, že spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie bankových produktov a služieb) a žalovanou ako spotrebiteľom jeho bankových služieb, t.j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“). Hoci zmluva o úvere je upravená ako „absolútny obchod“ podľa ustanovení Obchodného zákonníka, pri spotrebiteľskom vzťahu sa pri duálnej právnej úprave prednostne použijú predpisy občianskeho práva v súlade so zásadou ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

9. Podľa § 261 ods.6 písm. d/ Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy, (okrem iných) zmluvy o úvere (§ 497).

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

12. Podľa § 503 ods. 1 OBZ, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Podľa ods. 2, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. Podľa ods. 3, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

13. Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola uzavretá za účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení úč. do 31.12.2012, podľa § 1 ods.1 tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom

úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Podľa ods. 2, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

17. Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 3 ods.2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinný do 31. 01. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Úroková sadzba Európskej centrálnej banky od 13.11.2013 do 10.6.2014 bola vo výške 0,25 %.

20. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd konštatuje, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Súd na základe vykonaného dokazovania považuje za preukázané a nesporné, že medzi stranami sporu vznikol záväzkovo-právny vzťah na základe Zmluvy o úvere, ktorý sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj civilno-právnymi ustanoveniami súvisiacimi s ochranou práv spotrebiteľa a to najmä ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní Úverovej zmluvy súd konštatuje, že zmluva obsahuje všetky náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, bola uzavretá platne. Vykonaným dokazovaním bolo rovnako preukázané, že na základe Úverovej zmluvy boli žalovanej poskytnuté žalobcom finančné prostriedky, ktoré sa zaviazala žalobcovi vrátiť spolu s dojednaným úrokom a to v dojednaných mesačných splátkach vo výške a termínoch splatnosti podľa Úverovej zmluvy. Žalovaná potvrdila, že si tieto povinnosti riadne neplnila a rovnako bolo preukázané, že žalobca v súlade so zmluvným dojednaním v prípade omeškania žalovanej s plnením splátok pristúpil k mimoriadnemu zosplateniu úveru. Žalovaný vyčíslil dlh, ktorý vznikol do predčasnej splatnosti úveru a to v rozsahu nezaplatenej istiny vo výške 1.894,73 €, nezaplatených úrokov v dojednanej úrokovej sadzbe 12,9 % ročne vyčíslený na sumu 87,47 €, úroky z omeškania vo výške 1,51 € za omeškanie neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru úročené úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne. Súd mal zato, že v tejto časti nárok žalobcu je uplatnený oprávnené v súlade so zákonom a zmluvnými dojednaniami a preto zaviazal žalovanú, zaplatiť žalobcovi takto vyčíslený nárok. Keďže po predčasnej splatnosti úveru žalovaná neuhradila oprávnené nároky žalobcu v ním stanovenej lehote, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu, preto patrí žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 1.894,73 € a z nezaplatených úrokov vo výške 87,47 € od 04. 02. 2014 do zaplatenia. Súd posúdil žiadosť žalovanej o umožnenie zaplatiť dlh v splátkach, ktorú žiadosť odôvodnila svojím nepriaznivým zdravotným stavom, nepriaznivou rodinnou a finančnou situáciou. Súd konštatuje, že vo finančných možnostiach žalovanej nie je uhradiť celý dlh naraz a preto povolil žalovanej uhradiť dlh v splátkach po 20,-- € mesačne, pričom určil podmienky splatnosti jednotlivých splátok. Zároveň súd rozhodol, že pokiaľ žalovaná čo len jednu splátku neuhradí, stratí výhodu splátok a bude musieť uhradiť celý dlh naraz (§ 160 ods.1 O. s. p.).

21. V ďalšom sa súd zaoberal uplatneným nárokom žalobcu na zmluvný úrok vo výške 12,9 % ročne z nezaplatenej istiny do zosplatenia úveru. Súd konštatuje, že právnu problematiku nároku na úrok z úveru po mimoriadnom zosplatení po právnej stránke riešil vo svojom rozhodnutí Krajský súd Prešov sp. zn. 6Co 190/2014 zo dňa 30. 06. 2015, z ktorého súd uvádza:

23. 26. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

24. 27. Z dôvodov vysvetlených a uvedených vyššie, dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ).

25. 28. Ako už odvolací súd vyššie uvádza, niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a n.n.87/1995 Z. z.

26. 29. Odvolací súd sa preto stotožňuje s prvostupňovým súdom o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods.2 OZ).

27. 30. K odvolacím námietkam odvolací súd ďalej poznamenáva.

28. 34. Odvolateľ poukazuje na to, že úroky sú cenou a že ich nemožno zamieňať za úroky z omeškania. S týmto sa odvolací súd stotožňuje, a práve preto im súd priznal ich skutočný význam. Cenu (odplatu) za úver má žalobca právoplatne priznanú a mohol si ju už začať vymáhať. Argumentácia o užívaní peňažných prostriedkov zo strany žalovanej patrí medzi časté argumenty zástancov úrokov popri úrokoch z omeškania a opomína sa nelichotivý stav spôsobený úverovaním bez odbornej starostlivosti s podceňovaním bonity spotrebiteľa. Okolností prípadu nepotvrdzujú žiadne užívanie si peňazí, naopak ide už o utrpenie z peňazí a ich drastického nárastu po použití finančno-právnych sofistikovaných konštrukcií. Ak by žalovaná peniaze užívala, nemala by dôvod žiadať 5 eurové splátky pri starostlivosti o dve maloleté deti z príjmu 245 Eur.

29. 35. Téma neprimeraných úverových podmienok dlhodobo rezonuje. Štatistiky potvrdzujú nadmerné úverové zaťaženie, nepriaznivá sociálna situácia obyvateľstva, vysoký počet samovrážd a pokusov o samovraždu aj z finančných dôvodov, cca 3, milióny exekúcií, neprimerané úroky a poplatky, formálne oznámenie Európskej komisie (list Európskej komisie vláde Slovenskej republiky, list EK č. JUST/A3/RM/kb D (2010) 11360, list (porušenie) č. 2007/2495).

30. 36. Odvolateľ argumentuje, že niet žiadnych zákonných ani zmluvných ustanovení limitujúcich povinnosť platiť úroky za úver. Odvolací súd poukazuje na to, že takýto mechanizmus existuje a práve bol vo vzťahu k žalobcovi aplikovaný. Ide o opatrenie súdnej moci v štáte s cieľom naplniť ciele smernice o nekalých zmluvných podmienkach.

31. 37. V ďalšej časti odvolania odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 16 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré podporuje úroky aj po splatnosti. K tomu odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na úver poskytnutý vo 2/2010 je uvedená norma so zreteľom na nepravú retroaktivitu na predmetnú vec nepoužiteľná. Zákon č. 129/2010 Z.z. nadobudol účinnosť dňa 2.4.2010. Bez ohľadu na to treba poznamenať, že citovaný

zákon v ustanovení § 16 ods.1 upravuje povinnosť platiť úroky pri predčasnom splatení spotrebiteľského úveru a nemá ani len zmienku o úrokoch po splatnosti úveru.

32. 39. Odvolací súd poznamenáva, že dominus nad predčasným zosplatením je dodávateľ a povaha formulárových zmlúv je aj o panstve dodávateľa nad zmluvnými podmienkami, ktoré pre kontrakt sám pripravil vrátane primeraného sankčného mechanizmu za neplnenie povinnosti vrátiť úver.

33. 40. Odvolateľ poukazuje na rozhodnutie NS SR R 59/98 o úrokoch z omeškania z úrokov a vykladá uvedené rozhodnutie tak, že Najvyšší súd v ňom konštatuje záver, že úroky z úveru patria veriteľovi až do jeho splatenia. Odvolací súd k tejto časti odvolania poukazuje na to, že súd nikdy nespochybnil úroky z omeškania zo žiadnej neskoro zaplatenej ceny produktu a preto ani z úrokov za úver, ktoré sú tiež cenou. Súd za neprípustné označil úroky popri úrokoch z omeškania a nie úroky z omeškania z úrokov. Tie sú v skutočnosti aj právoplatne priznané.

34. 41. Pre poriadok odvolací súd konštatuje, že 1.úroky z úrokov (anatocizmus) sú pre odvolací súd neprijateľné. 2.Úroky z omeškania z úrokov (z ceny produktu) nie sú zakázané a v predmetnej veci sú právoplatne priznané.3. Úroky popri úrokoch z omeškania navyšujú zákonný limit a preto sú v rozpore s § 517 ods.2 OZ.

22. Súd sa v celom rozsahu stotožňuje s takouto právnou argumentáciou a má zato, že žalobcovi neprináleží právo na účtovanie úroku z nezaplatennej sumy úveru popri úrokoch z omeškania. Žalobca vo svojej argumentácii poukazoval na ustanovenie § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že obchodný zákonník neupravuje dobu, po ktorú je dlžník povinný platiť úroky. Súd konštatuje, že žalobca si nesprávne vyložil ustanovenie Obchodného zákonníka, kde v zmysle § 503 ods.1 je upravený záväzok dlžníka platiť úroky, pričom splatnosť úrokov je viazaná na záväzok vrátiť použité finančné prostriedky. To znamená, že úrok je veriteľ oprávnený účtovať len do splatnosti poskytnutých finančných prostriedkov. Splatnosťou sa pri tom rozumie dojednaná splatnosť záväzku a nie skutočné vrátenie peňažných prostriedkov. Pokiaľ veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplateniu úveru, to znamená, že došlo k zmene záväzku týkajúceho sa splatnosti poskytnutého úveru. Podľa zmluvy bol dlžník oprávnený uhrádzať dlh (poskytnuté finančné prostriedky) v splátkach, kedy so splatnosťou každej splátky bola splatná aj zodpovedajúca časť úroku a tento úrok bol veriteľ oprávnený účtovať počas celej doby splácania úveru. Pokiaľ však veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplateniu úveru, dlžník stráca výhodu splátok, avšak dochádza tiež k zmene splatnosti jeho povinnosti vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a tým aj spravidla k skráteniu dojednanej doby, na ktorú sú peňažné prostriedky dlžníkovi poskytnuté a úroky môže veriteľ uplatňovať len do takto novej určenej splatnosti úveru. To vyplýva aj z tretej vety citovaného ustanovenia, kedy úroky sú splatné ku koncu kalendárneho roka, pokiaľ splatnosť presahuje jeden kalendárny rok, úroky sú splatné spolu so zvyškom poskytnutých peňažných prostriedkov, ktorých sa týkajú. Takýto spôsob účtovania úrok je zákonom stanovený aj pri situácii, kedy sa dlžník sám rozhodne predčasne vrátiť finančné prostriedky pred dojednanou lehotou splatnosti, čo vyplýva z ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktoré ustanovenie si žalobca taktiež nesprávne vykladá.

23. Pokiaľ žalobca dôvodil ustanovením § 503 ods.3 druhá veta Obchodného zákonníka, tu súd poukazuje, že sa jedná o iný právny stav ako v prejednávanej veci Nemožno vytrhnúť jednu vetu z kontextu zákonného ustanovenia a uplatniť ju na inú situáciu, než akú rieši uvedený ods. 3. V odseku 3 sa rieši situácia, kedy je sám dlžník oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve a v takom prípade je povinný platiť v zmysle zákonného ustanovenia úroky len za dobu do vrátenia peňažných prostriedkov. Opäť sa jedná o skrátenie doby, po ktorú sú finančné prostriedky poskytnuté dlžníkovi a opäť zákon uprednostňuje stav, kedy veriteľ má právo na úroky len za takto skrátenú dobu poskytnutia finančných prostriedkov. Nie je potom pravdivé konštatovanie žalobcu, že aj v danom prípade by mal veriteľ nárok na dohodnutú výšku úrokov dojednaných podľa pôvodného záväzkového vzťahu. Je však pravdou, že v danom prípade sa nejedná o kogentné ustanovenia a strany zmluvy si uvedené právne vzťahy môžu upraviť aj inak. Žalobca však nepreukázal, že by v zmluve alebo v Obchodných podmienkach bola iná zmluvná úprava oproti zákonnej úprave. V takom prípade súd podotýka, že v prípade spotrebiteľského vzťahu by takáto zmluvná úprava podliehala súdnemu prieskumu zmluvných podmienok z hľadiska vyváženej a primeranej zmluvnej podmienky tak, ako na to poukazuje uvedené súdne rozhodnutie. Ďalej pokiaľ žalobca dôvodí svoj postoj možným záverom, že ak by veriteľ nevyužil svoje právo požadovať zaplatenie celej pohľadávky v prípade omeškania

spotrebiteľa, stále by mal nárok na dohodnutý úrok a aj úroky z omeškania z jednotlivých splátok, ktoré v sebe zahŕňajú ako istinu, tak aj úrok. Súd k tomu uvádza, že pre prípad neplnenia povinností zo strany dlžníka, má veriteľ viacero možností, ktoré môže využiť. Právo uplatniť zosplatnenie celej pohľadávky je právom a nie povinnosťou veriteľa. Je na veriteľovi, aby vyhodnotil situáciu, či je pre neho výhodnejšie ponechať v platnosti dlžný záväzok a vymáhať od dlžníka plnenie jednotlivých splátok spolu so sankciou, ktorou je úrok z omeškania. Rozhodnutia súdov priznávajú veriteľovi nárok na úrok z omeškania pri úverových vzťahoch ako z uplatnenej nezaplátenej istiny, tak i z neuhradených úrokov z úveru, s ktorými je dlžník v omeškaní. Ani v takomto prípade nie je zákonné ustanovenie, podľa ktorého by si veriteľ mohol účtovať úroky z nezaplátenej istiny aj po uplynutí konečnej splatnosti úveru. V súdnej praxi sa súd stretáva aj s takýmito prípadmi (kedy si veriteľ neuplatní právo zosplatnenia) a nie je súdu známe, že by si veriteľ uplatnil zároveň ďalší úrok po konečnej splatnosti. Pokiaľ sa však veriteľ rozhodne, že bude žiadať vrátenie celej pohľadávky naraz predčasne od spotrebiteľa, hoci v dôsledku neplnenia povinností na strane spotrebiteľa, je pravdou, že dochádza k zmene záväzkového právneho vzťahu v tom, že má nárok na úrok len za dobu od poskytnutia finančných prostriedkov do doby, kedy žiada vrátenie finančných prostriedkov predčasne. Pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok v takto novo určenej dobe splatnosti, patrí veriteľovi sankcia priznaná zákonnými predpismi, ktorým je úrok z omeškania. Nič nebráni veriteľovi dojednať s dlžníkom aj iné prostriedky zabezpečenia plnenia zmluvných povinností. Závery prezentované žalobcom preto podľa názoru súdu nemajú oporu v zákonných ustanoveniach ani v zmluvných dojednaniach. Súd preto žalobu žalobcu v časti uplatnených riadnych úrokov z úveru po mimoriadnom zosplatnení úveru zamietol.

24. O trovách konania rozhodoval súd podľa § 142 ods.3 O. s. p. priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania, hoci nebol v celom rozsahu úspešný. Neúspech odporcu súd vyhodnotil len ako nepatrný vzhľadom na to, že sa jednalo len o príslušenstvo pohľadávky. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatený súdny poplatok vo výške 113,50 €, ktorý mu súd priznal a zaviazal žalovanú na úhradu trov konania v uplatnenej výške. Na úhradu trov konania sa rovnako vzťahuje rozhodnutie súdu o povolení uhradiť dlh v splátkach po 20,-- € mesačne (§ 160 ods.1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
  7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
  8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
  9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
  10. bol odvolacím súdom schválený zmier,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.
1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
  2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
  3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,
  4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).